

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, szerda, 1908. március 11.

58. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vicolo dell'Ospedale. (Új Wurzer ház). I. em.
TELEFON 229. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A fiumei horvátok.

A horvátok, megint csak a horvátok. Minduntalan alkalmat adnak a sajtónak, hogy velük foglalkozzék. Egyszer áradozó szeretetükről szól az ének, másszor meg kellemetlenkednek nekünk s nem átalják kimutatni a foguk fehérlését. Azzal a patáliával, ami ma a nagypolitikában miattok folyik, itt nem óhajtunk foglalkozni. A fiumei horvátokról szól az ének. Ők is hű fiaik annak a Horvátországnak, amely évszázadokon át egyetértésben élt az anyaországgal, amíg nem kerültek elő az ismeretlenség rejtekéből a bujtatók, a Frank és hasonló kaliberű politikai kalandorok. Persze, hogy megvadiották ezt a derék, békére hajló népet. S ma már az a helyzet, hogy lehetetlennek látszik Horvátországban rendet teremteni.

A fiumei horvátok mégis különböznek hazájukbeli honfitársaiktól. Ők mindenkor az alattomos, a sutyomban folyó harc politikáját követték. Sohasem álltak ki nyíltan a porondra. De terjeszkednek s hogy úgy mondjuk — a nyelvükben élnek. A nyelvükért élnek és áldoznak. A vagyonukkal terjeszkednek s igyekeznek elhódítani a teret az olaszágtól, amelynek ereje az utóbbi esztendő vizsálykodásában ugyancsak meggyöngült, s ha ezen a nyomon halad, ha ezt a politikát valija a jövőben is, oda jut, hogy képviselőtestülete nem utasítja majd vissza azt a meghívást, amelyet a horvát báni kormány a követválasztás dolgában intéz hozzá.

A horvátokat serki sem akarja elnyomni Fiumében. Megvan nekik a minden polgárt megillető joguk. Megtarthatják nyelvi és faji jellegüket, nem kell kivetközniük horvát mivoltukból, szóval horvátok lehetnek testestül-lelkestül.

De nem válhatnak politikai tényezővé. A horvátok pedig ezért küzdenek Fiumében. Bele szeretnék magukat vonni a politikai élet forgatagába, ott dominálni s a maguk céljait érvényesíteni. Hogy ez a lefőbb törekvésük, már számtalanszor kimutatták. Nem akarunk a multból való példákkal előhozakodni, hiszen alig mulik el nap, hogy erről a törekvésükről tanúságot ne tennének.

Ime a Recsina hid ügye. Egész politikai kérdést csinált Barcsics és társa belőle. Demonstrálni akartak a mellett, hogy a horvát nyelvnek Fiumében is van joga s amikor az illetékes urak az ellenkezőről győzték meg őket, kivonták magukat a tanácskozásból.

A horvátokkal való paktálás Fiuméra nézve veszedelmet jelent. Csak őket erősíti és az olasz jellegű magyar Fiume gyöngítésére való. Ha minden téren ellenlábás is az olaszság és a magyarság, ebben a kérdésben nem lehet különböző az elve. Az olaszság okulha-

tott volna Bukkari, Portoré és a tengeremellék többi helyeinek a sorsán. A szlávok elnyelte a latin fajt s ma már csak az emlékek hirdetik, hogy ott hajdanta más világ volt. A szláv keselyű rácsapott a karmaival s a dicsőséges Portoréból, ahová Jókai egyik legszebb regényének nézőpontját helyezte, egy Kraljevičát, Bukariból Bakart ajkottott. Fiumével pedig még könnyen is végezhetne. Az olasz elem jó része elolaszosodott horvát. Hiszen Fiume történetének lapjain v agyon írva, hogy még 1700 végén sem találkoztunk a fiumei rappsentanzában olasz nevekkkel. A hivatalos nyelv a latin, de azért a protocollumok néhanapján németül íródnak.

Ezekkel az adatokkal csupán csak azt akarjuk bizonyítani, hogy a fiumei olaszság nem valami szívós, olasz faj. Azt csak a magyar nemzet tudta megmutatni, hogy ellent tud állni ezer éven át tatár, török, német és muszka meg tudj' isten milyen veszedelemnek. Csak a magyar nemzet tudott lenni a Nyugat védőbástyája. Erre egy faj sem lett volna képes. A fiumei olasz ajku polgárok a magyar haza fiaik, de nem bugyog bennük magyar vér. Ők könnyebben asszimilálódhatnak, könnyen lehetnek szlávokká. Éppen ezért kell jó beburkolóznok a magyar államhatalom védőpalástjával.

(f. o.)

A fiumei nagykereskedők mozgalma.

— Új kereskedelmi egyesület alakítása. —

Amióta a Fiumei Lloyd megszűnt, a fiumei kereskedelmi körök egyre jobban érzik a kereskedelmi társaság hiányát. A Fiumei Lloyd, bármennyire is lanyha tevékenységet fejtett ki hivatása körül, mégis csak hasznára volt a fiumei kereskedelemnek. Itt találkoztak a kikötővárosunk nagykereskedői, bankárai, a kereskedelmi vállalatokat vezető alkalmazottak s bizony igen gyakran végeztek fontos üzleti ügyeket a zöld asztalnál vagy egyebütt. Szóval kár volt a kormánynak ezt az egyesületet megbuktatni, amely, ha nem teljesítette a feladatát úgy, amint kellett volna, a kormánynak módjában lett volna a helyes irányt megszabni. E helyett az ex-lex idők alatt a klub szubvencióját nem folyosították, a terhek egyre nőttek s utóbb a tagok közül többen voltak kénytelenek személyes garanciát vállalni. A Fiumei Lloyd adósságai az elmaradt állami támogatás következtében annyira fölszaporodtak, hogy az egyesület nem maradhatott fenn tovább.

Most, hogy a Fiumei Lloyd nincs többé, a fiumei kereskedők egy új kereskedelmi kaszinó létesítését tervezik. Az előzetes tanácskozások már megkezdődtek s a kaszinó közel áll a megalakuláshoz. Csak formai kérdések megoldásáról van még szó. A legutóbb tartott előzetes értekezleten több eszme merült fel s megállapodás nem jött létre.

Steinacker Artur a tanácskozás elnöke a leghelyesebbnek azt a módot találta, hogy a Fiumei Lloyd volt tagjai olvadjanak bele a kereskedők és iparosok egyesületébe. A jelen voltak nagy része azonban nem osztotta az elnök nézetét. A kereskedők és iparosok egyesülete a kiskereskedők érdekeit hivatott képviselni, míg ellenben a nagykereskedők, bankok és egyéb vállalatok intézőinek egészen más az érdekkörük. Az előbbi megfelel a budapesti kis- és középkereskedők egyesületének, az utóbbi pedig a budapesti Kereskedelmi Csarnoknak — az arányokat természetesen nem véve tekintetbe.

Mások úgy vélekedtek ebben a kérdésben, hogy leghelyesebb volna a régi Fiumei Lloydot fentartani kisebb keretekben. A kormány fizesse ki a régi tartozásokat a szubvenció hátralékából s a Fiumei Lloydot a fiumei kereskedelmi világ a maga erejéből tartsa fenn.

Még egy harmadik álláspont is jutott kifejezésre az előzetes tanácskozás alkalmából. A kereskedelmi kaszinót az alakítandó magyar társadalmi egyesület keretében lehet megoldani. Kemény Ödön, a jeles tengerészeti szakíró annak idején így tervezte a magyar egyesületet. S ebbeli nézetét az alábbi sorokban jutatta kifejezésre:

A közgazdaság terén, amely területen Fiume jelene és jövő boldogulása fekszik, e város minden polgárának erkölcsi és hazafias kötelessége, hogy hozzájáruljon azon ut megépítéséhez, amely a nagy magyar kikötőváros megvalósításához vezet. Állami és magántisztviselők, kereskedők, tengerészek, műszaki emberek, akik közül számosan hivatásukból folyólag vesznek részt Fiume közgazdasági életében, nemcsak alkalmat kell, hogy nyervek a közérdekben teljesítendő munkálatokhoz hanem minden alkalmat eszköz felhasználandó, hogy ezen gyakorlati emberek közreműködése a közjó érdekében biztosítható. Ennélfogva a magyarságnak tömörülésekor egyik jelentős hivatása lesz, hogy ápolja és támogassa azokat a nagy érdekeket, amelyek közgazdasági tekintetben Fiuméhez fűződnek.

Hogy a sok terv közül melyik a legcélszerűbb, affelett e mozgalomban résztvevők hivatottak dönteni. Ha nem a magyar társadalmi egyesület mellett foglalnak állást, ezt csak úgy kezeljük, hogy az alapítók tisztán és kifejezetten kereskedelmi kaszinót akarnak.

— Velence erősítése. Velenceből írják nekünk: Velence Észak-Olaszország legfontosabb erődjé, tengeri hadműveletek támaszpontja az Adrián, támaszpontja a Velencét védő hadsereg szárnyának, kitűnő hadi kikötő, a tartalékos flotta állomása, gazdag város és mindezt nagyon fontos pozíció. A harminc kilométer hosszú tengeri frontot állandó erődök és parti útegek védik, de legnagyobbbrészt még a régi osztrák uralom idejében építették és ma már nem felelnek meg a modern technika követeléseinek. Az olasz hadvezetőség új páncélerődök és új ütégáncok építését határozta el. A Lidon, Cavallinonál, Pelestrinánál, Malamocconál és Chioggianál már meg is kezdték az építést. Az erődöket új huszonegy centiméteres tarackkal szerelik fel, a parton számos páncélozott megfigyelő állomást építettek és fényszóró állomást létesítettek. A kikötő bejárását kiszélesítik, mélyebbre ássák, hogy a legmélyebb járatu hajó is akadálytalanul közlekedhessen.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Windischgraetz Ottó herceg és neje Erzsébet hercegnő Abbáziába érkeztek a voloszkai „Irene” villában szálltak meg.

— **A tőzsde ujászervezése.** A fiumei kereskedelmi tőzsde most tartotta Steinacker Artur elnöklésével a már másodszor összehívott közgyűlését, amelyen ezúttal sokan voltak jelen. Az ülésen megjelent Fuhrmann Ferenc dr. miniszteri tanácsos is. Az elnök megnyitva az ülést üdvözli a megjelenteket és bemutatja Fuhrmann dr. miniszteri kiküldöttet. A jegyzőkönyv hitelesítése után az elnökség a végrehajtóbizottság múlt évi működéséről számolt be. Majd a tőzsde jövő hivatását vázolja, megemlítve, hogy a kereskedelmi kormány élénk érdeklődést tanúsít a fiumei tőzsde intézménye iránt. Ezután a pénztáros a tőzsde pénzügyi helyzetéről számolt be. Választott bírák a következőket nevezték ki: Bacich Biagio, Bachrach Oszkár, Billitz Sándor, Blau Henrik, Coschina István, Dubravcich I., Eidlitz Hugó, Erber Rezső, Fischer Gyula, Frankl Arnold, Gerbaz Armin, Goldman Jónás, Haramia István, Klinz Umberto, Krieger Ignác, Lampl Béla, Mayer Gyula, Mayländer Emánuel, Morini Pompeo, Neubauer Armin, Ossoinack András, Porges Ede, Riboli Alfonz, Righini József, Rupnik Emil, Russo Illés, Scarpa József, Schwartzkopf Emil, Simper János, Vilhar Dusan, Treves Jakab és Vallencich F. B. Ezután elhatározták, hogy a végrehajtó bizottság, amelyet múlt év december 3-án választottak, a jövő évi közgyűlésig fejtheti ki tevékenységét.

— **A fiumei tanitónók férjhezmenetele.** Paicurich Máttyás representante tudvalevőleg javaslatot terjesztett be a representanza egyik ülésén, amelyben a városi iskolákban alkalmazott tanitónók férjhezmenetele ellen foglal állást s azt javasolta, hogy a város ne alkalmazzon olyan tanitónókat, akik férjheztek, ha pedig valamelyik tanitónó szolgálata idejében talál férjhez menni, elbocsátandó. Ezt a javaslatot a városi iskolatanács tegnap esti ülésén tárgyalta. A városi iskolatanács még nem határozott véglegesen, de már előre lehet tudni, hogy a bizottság legnagyobb része le fogja szavazni Paicurich Máttyás javaslatát. De a representanza nem fogja a javaslatot magáéva tenni. A kérdést az iskolatanács nyilvános ülésben tárgyalta s ezután a zárt ülésen folyó ügyeket intézték el.

— **A választók összeírása.** Az 1909. évi választói névjegyzék összeírására és helyesbítésre kiküldött bizottság megkezdte működését a városháza második emeletén Gino Antoni dr. fogalmazó helyiségében. Az összeírást e hó 12-től 21-ig minden nap végzik délelőtt 10-től 12-óráig.

— **Két fiumei tanár sikere.** Vida Sándor fiumei tanár lefordította magyar nyelvre Leibniz 22 értekezését. Ezt a munkát még Bauer Simon tanár kezdte meg, de halála megakadályozta a munka befejezésében. Vida Sándor vállalkozott a mű befejezésére, az értekezéseket magyarra fordítva látta el és magyar nyelvű tanulmányt írt Leibniz életéről, bölesészetéről és általában ügyvégi tevékenységéről. A Budapesti Szemle örömmel üdvözli és a magyar bölesészet irodalom nyereségének vallja munkáját. Akik tudják, hogy a Budapesti Szemle milyen fukarul osztogatja díszreteit, kellően tudják értékelni a sikert, melyet az előbbi fényes bírálat a magyar közönséggel tudat. Sirola a Zrínyiászt fordította olaszra és a Budapesti Szemle márciusi száma mond hírlapot a fordításról. Megismertem a fordító személyével, aki — ugymond — élete céljává tette ki költészetünk jelesének az olasz irodalomba való átültetését. Megtudjuk, hogy jó szándékának kivitele anyagi áldozatot is követel tőle, mert legtöbbször meg kell elégednie maga által kitűzött feladat becsületes teljesítésének tudatával. Lám a multkoriban éppen e lap hasábjain esett szó arról, hogy a Magyar Tudományos Akadémiának kötelessége lenne a tengerészeti ismereteket tárgyaló irodalmat istápolni, most azonban méltán felvethetjük a kérdést, hogy ugyan miért, hisz itt van például Sirola, aki szintén műveli az irodalmat és nem kap istápolást sehonnét. Akinek van érde-

mes mondani valója, az idegen segítség nélkül is tud alkotni, mert ez természetes szükség, épp úgy mint — egy Nordau hasonlattal élve — a terhes asszonynak a szülés. A Budapesti szemle érdemes munkának tartja Sirola fordítását, akitől az eddig nyújtottak után még sokat remél és vár.

— **A hatvanadik évforduló.** Március tizenötödikének hatvanadik évfordulóját a fiumei magyarság is méltó módon fogja megünnepelni. A Fiumei Magyar Kör, a Rákóczi asztaltársaság, a helybeli állami iskolák szép ünnepségeket rendeznek a nevzetes évforduló alkalmából. A Rákóczi asztaltársaság 15-én este 8 órakor áldo a nagy nap emlékének.

— **A drágaság leküzdése.** A drágaságellenes bizottság ma délután 6 órakor Steinacker Artur elnöklésével ülést tart, amelyen a kormányhoz intézendő örlirat ügyét fogják megvitatni.

— **Népünnep a Giardinoban.** A tavasz folyamán nagy népünnepség rendezését tervezi a fiumei koldulásellenes egyesület. A népünnepet a Giardino publicoban fogják megtartani s annak jövedelmét a szegény családok támogatására fordítják.

— **A velencei uralkodói találkozás.** Rómából jelentik nekünk, hogy Vilmos császár Korfuba való utazása közben e hó 24-én vagy 25-én Velencébe érkezik, hova Viktor Emanuel olasz király Tittoni kíséretében már néhány órával később fog megérkezni. A császár fogadására nem küldenek külön hajórajt Velencébe, hanem csak a kikötőben levő hajók fogadják a császár megérkezésénél tisztelegni és egy torpedónaszád osztály fogja a „Hohenzollern” yachtot, amikor a kikötő elhagyja, elkísérni.

— **Hajórajunk Barcelonában.** Barcelonából jelentik, hogy az osztrák-magyar hajóraj előhírnökeiként az Uskoke és a Scharfschütz torpedónaszádok befutottak a kikötőbe. Nagy közönség lelkesen üdvözölte az idegen hadihajókat, amelyek díszlövéseket váltottak a Princesa Astuzio spanyol cirkálóval. Welsersheimb gróf osztrák-magyar nagykövet is ideérkezett s üdvözlésükre a kormányzó ment ki a vasúthoz. A madridi Epoca lelkis cikkben köszönti a spanyol vizeken az osztrák-magyar flottát.

— **Slaviansky daltársulata Fiumében.** A negyven tagból álló Slaviansky-féle orosz daltársulat e hó 16-án és 19-én a Deák-szálló nagytermében hangversenyt tart Dimitri Slaviansky d'Agrenoff vezetésével, aki most ünnepli ötvenéves művészjubileumát. Jegyek a két estélyre előre válthatók Hromatka A. Via Governon levő könyvkereskedésében.

— **A trieszti Erzsébet-szobor.** Triesztből írják nekünk, a kereskedelmi kamara nagy termében kiállították az Erzsébet királyné szoborpályázatára beérkezett tervezeteket. A szobrot a trieszti parkban kívánják felállítani. Az 56 pályázat közül 25 bécsi, 16 trieszti, a többi müncheni, párisi, milánói, turini és nápolyi művészeketi származik.

— **Ragados betegségek.** A városi közegészségügyi hivatalnál e hó 2-től 8-ig a következő betegségeket jelentették be: Vérerdaganat 2, vörheny 5, bárányhimő 17, tifusz 1, egyéb betegség 4. Ezekenkivül egy tifuszbeteg Szusákról, 1 trachomában szenvedő beteg Vratából szállították a városi kórházba.

— **Kivándorlás Amerikába.** A New-yorkban megjelenő *Bevándorló* című lap ma érkezett számában a következőket olvassuk: A héten érkeztek ide Magyarországból olyan utasok, akiknek halvány sejtelmük sem volt az Egyesült-Államokban ez idő szerint uralkodó válságos viszonyokról. Ha odahaza csak anketiroznak, de a kivándorlót még csak nem is figyelmeztetik arra, hogy cseberből-vederbe jutnak, ha most Magyarországból Amerikába mennek, egy cseppet sem szabad csodálkoznunk azon, ha a magyar bevándorlás körül ugyanis *hatszázötvenhárom* magyarhonos érkezett a new-yorki kikötőbe, köztük 104 magyar, 291 tót, 77 német, 104 horvát és 37 román.

— **A Dalmácia hajózási társaság** 8 különféle tonnatartalmú gőzöst rendelt meg, melyek közül 4 a trieszti San Marco-kikötőbe,

kettő-kettő pedig a lussinpiccolói és montalconei kikötőbe kerül.

— **Iparvágány az orahovicai uradalmi malomhoz és fűrésztelephez.** A Szlavónia-drávavidéki h. é. vasut r. t. az orahovicai állomástól kiágazólag az ottani uradalmi malomhoz és fűrésztelephez vezető iparvágányt épít.

— **Trieszti összeköttetés Argentiniával.** A „Navigazione Libera Triestina” elhatározta, hogy e hó végén „Luna” nevű gőzöst utnak indítja Argentiniába. Ennek az intézkedésnek hatása már most is érezhető a hajózási fuvardíjtételeken, mert amíg eddig Trieszt és Buenos-Ayres között a díj 25 koronára rugott 100 kg.-ként, addig most 12 koronára esett.

— **A kikötőből.** Indult: „Francesca” osztrák gőzös Newyorkba, „Deák” Adria-gőzös Bordeauxba 750 tonna fával és 200 tonna vasárnyal.

— **A gyorsirást elsajátítani óhajtók figyelmébe!** A Fiumei Magyar Gyorsirókör kebelében alakult gyorsiró-tanfolyamon a tanítás már megkezdődött és még rövid ideig vétenek fel jelenkezők. Tehát, akik a gyorsirást megtanulni óhajtják, azok jelentkezzenek a tanfolyam vezetőségénél minden kedden és pénteken este 8 és 9 óra között a „Kereskedők és Iparosok” egyesületének helyiségében (a városi takarékpénztár épületében Caffé Grande mögött, földszint) az első vásárcsarnok bejáratával szemben.

— **Szalónhajó szolgálat.** A Magyarhorát tengeri gőzhajózási társaság elhatározta, hogy az eddigi óránkénti szalónhajó szolgálatot Fiume és Abbázia közt, Lovranáig meghosszabbítja olyképen, hogy az említett járatok egyik része Fiuméből Abbázián át Lovranáig és visszafelé utazással egészítetik ki. Az új szolgálat menetrendje e hó 8-án lép életbe s a következő:

1. **Indulás Fiuméből:** d. e. 7, 8, 9, 10 és 11 órakor, délben 12 és d. u. 2, 3, 4, 5, 6 és 7 órakor.

2. **Abbáziából Lovranába:** d. e. 8.45, 9.45, 1.45 és 11.45 órakor, ugyszintén d. u. 2.45, 3.45, 4.45 és 5.45 órakor.

3. **Lovranából Abbázia és Fiume felé:** d. e. 9.30, 10.30, 11.30 és d. u. 2.30, 3.30, 4.30 és 6.30 órakor.

4. **Abbáziából Fiume felé:** d. e. 6.45, 8, 9, 10 és 11 órakor, délben 12 és d. u. 2, 3, 4, 5, 6 és 7 órakor.

Ikában a hajók d. e. 9.05, 11.35 és d. u. 12.05, 2.35, 4.05 és 6.05 órakor fognak kikötöni; ugyszintén a Fiuméből délben 12 és d. u. 6 órakor elinduló hajók Abbáziának érintése után *Voloskát* is fölkeresik, ezenkívül minden nap d. u. 1.45 órakor Voloskából Abbázián át Fiume felé indul egy hajójárat.

TAVIRAT. TELEFON.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, márc. 10. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnököl.

Mindjárt az ü. és megnyitása után áttérnek a napirendre.

Az első szónok *Manojlovich* János nemzetiségi, aki a revízió ellen beszél.

Utána *Polonyi Gézn* személyes kérdésben szól.

Csepán Géza disszidens a revíziót a nemzetre nézve károsnak tartja. Annak napirendről való levételét kéri.

Vlád Aurél személyes kérdésben szól.

Majd *Ivanka* nemzetiségi beszél a házszabályrevízió ellen. Kijelenti, hogy a revízió arra való, hogy a kormány hatalmát növelje. A függetlenségi párt — úgy mond — öngyilkosságot követ el, ha belemegy a házszabályrevízióba.

Az ülés folyik.

Feministák küldöttsége a Házban.

Nők az alkotmányban.

BUDAPEST, márc. 10. A képviselőházban ma nagy feltűnést keltett a magyarországi feministák küldöttsége, amely Wekerle Sándor miniszterelnöknel és Justh Gyulánál, a képviselőház elnökénél tisztelegett. A küldöttség kérvényt nyújtott át, amelyben arra kéri a kor-

mányt, hogy a választói reform alkalmából adják meg a nőknek is a választói jogot. A miniszterelnök kijelentette, hogy a kérdést tanulmányozni fogja.

Uj ellenzéki párt.

BUDAPEST, márc. 10. A disszidensek ma délután értekezletet hívtak össze, amelyre számos képviselőt meghívtak. Az értekezlet célja új ellenzéki párt megalakítása.

Horvát politikusok Dalmáciában.

ZÁGRÁB, márc. 10. Zágráb II-ik kerületének képviselője gróf Kulmer pénteken és szombaton Dalmáciában járt és fölkereste Zára Spalato és Ragusa városait. A raguzaiak szombaton este az Imperiál szállóban nagy estélyt rendeztek tiszteletére. A szálló előtt a horvát szerb zene játszott, az estélyen több száz ember vett részt. Az estélyről Šupilo Ferencnek a következő tartalma sürgűnyt küldtek Budapestre:

A közös estélyről a melyet gróf Kulmer tiszteletére rendeztünk, az egybegyűlt raguzaiak önnek, mint vezetőjüknek a legőszintébb üdvözlését küldik. Éljen az egyezség, éljen Medakovic. A százak nevében
Cingrija polgármester.

Béla Henriket megválasztották.

TENCSEN, dec. 10. A tencseni választás tegnap délután ért véget. Béla Henrik hírlapírót, az alkotmánypárt jelöltjét nagy többséggel megválasztották.

Rakodczay a hétszemélyes tábla elnöke.

ZÁGRÁB, márc. 10. A hivatalos lap mai száma közli Rakodczay Sándor volt horvát bannak a hétszemélyes tábla elnökévé, továbbá Mazuranicsnak alelnökké való kinevezését a báni széknél.

Tüntetés a választói jog miatt.

ZOMBOR, márc. 10. Az iteni szociáldemokraták nagy népgyűlést tartottak, amelyen a plurális szavazati jog és a hárszabályrevízió ellen foglaltak állást. A népgyűlés zajos lefolyása volt s a rendőrség még mielőtt véget ért volna föloszlatta.

A balkán vasutervek.

KONSTANTINÁPOLY, márc. 10. Az Adria vasuterről és más Balkán vasutervekről szóló orosz körtávirat, valamint az ahhoz fűzött nyilatkozatok itteni mértékadó politikai körökben jó benyomást keltenek. Általános a nézet, hogy a szandzsák-vasuterv okozta nyugtalanodás véglegesen lecsillapodott.

KONSTANTINÁPOLY, márc. 10. Nena-dovic szerb követ naponként várja kormánya instrukcióit, hogy a portánál lépéseket tegyen az Adria vasut dolgában. Imperiál marquis orosz nagykövet utasítást kapott, hogy támogassa Szerbia ügyét. Griparisz görög követ szintén instrukciókat vár, hogy a portánál lépéseket tegyen a török-görög vasuti csatlakozás ügyében.

Elítélt máv. ellenőr.

BUDAPEST, márc. 10. A büntető törvényszék Fabriczy Sándor volt máv. ellenőr sikkasztás miatt három évi fegháza ítélt.

Öngyilkosság.

KASSA, márc. 10. Az abaujmezei Forró-Encsen Andaházy Pál pénzügyi felügyelő szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Tettének oka ismeretlen.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a „Globus” hírlapelárusító üzletben. Vincenzo de Domini-utca. — Az Ivancich-féle hírlapelárusító üzletben. — A m. kir. dohánynagyőzsében. Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likőrüzletében. Deak Corso. — Trbojevic G. papirkereskedésében Via del Molo. Barbis Giov. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban.

Felelős szerkesztő: Korcsmaros Nandor.
Szerkesztő és lapigazgató: Murai Jenő.

Mélyen szomorodott szívvel jelentjük a legjobb hitvesnek, illetve anyának, nagyanyának és anyósának

VUCSKÓ MÁRKNE

szül. MILIVOJEV KAROLINA

urnőnek, f. hó 9-én esti 8 órakor, a halotti szentségek felvétele után, életének 68. évében történt gyászos elhunytát.

A drága halott hült tetemei f. hó 11-én d. u. 3 órakor fognak a g. kel. egyház szertartásai szerint beszentetni és a gyászházból a tersattói sírkertbe örök nyugalomra kísértetni.

Áldás és béke porain!

PECSINE, 1908. március 10-én.

A gyászoló család.

Részvétlátogatások mellözése kéretik.

Masotto Teobaldo temetkezési vállalat.

ERBISTI GIOVANNI

„All' Universo”

FIUME, Via del Fosso 2.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Gyengeséget,

akár szervezeti fejletlenségől, akár betegségből származnék, gyorsan elhárít a SCOTT-féle Emulsio, melyet tökéletes tápanyagszereket lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a győgyereje, s emellett izletes és könnyen emészthető. A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a

Az Emulsio vasutalasanál a SCOTT-féle módszer vedjéget — a halászt — orjak figyelemo. venni.

SCOTT-féle EMULSIO

hoz, mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50. fillér.
Kapható a g. ógyszertárakban.

Rauschel Ferenc

első fiumei kézmű- és divatáruháza a Corsón levő nagyarányu árutermeit szíves figyelmébe ajánlja ugy a helybeli közönségnek mint a Fiumében és környékén időző idegeneknek.

Itteni nagyobb cég németül és magyarul beszélő gyakornokot keres, csekély fizetéssel. Ajánlatok „gyakornok” jelligé alatt a lap kiadóhivatalába.

— Óriási készletek az idényre —

elegáns, modern és elsőrendű kész férfi-és gyermek - ruhákban.

Nagy raktár szörmeárukban.

Ruhák mértékre is készíttetnek

Cimirók kerestetnek

azonnali felvételle. Cim a kiadóhivatalban.

A

„Pannonia” kávéházban

FIUME, Piazza Zichy

ma és minden este cimbalmos- és hegedű

hangverseny.

A helybeli és az átutazó magyarság szíves figyelmébe.

Magyar kiszolgálás.

Dr. MARSIK ANDOR

ügyvédi irodáját

megnyitotta

a Corsia Deák 30 sz. ház I. em.

Házvezetői állást keres

15 évi bizonyítvánnyal rendelkező gazdasszony, a ki több úri házban volt már alkalmazva és kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik. Cim a kiadóhivatalban.

HASZNÁLT BUTORT

és minden más dolgot veszek. Levélbeli vagy személyes meghívásra házhoz megyek. Kloor Via Andrassy 21.

Vas- és érczárú-üzlet Simper János

Fiume, Via Governo 20.

Telefon 402.

Kályhák, sparherdek,
kályhavédők, széntartók
stb. nagy raktára.

Különlegességek
konyhaedényekben.

Lockey

HOFBRÄU SZÁLLODÁJA

Központi fekvés a Curpark mellett

● ● Villamos világítás ● ●

Szobák pensioval vagy a nélkül

Polgari árak.

● Figyelmes kiszolgálás. ●

Kitünő magyar konyha.

VELENCE

CAVALLETTO

SZÁLLODA és ÉTTERMEK

a Márkustér közvetlen közelében

teljesen ujjaalakítva.

Szobák 2^{1/2} lirától, teljes
penzió 9 lirától feljebb.

Kitünő konyha, tiszta italok.

Vársaskoosi és megbízott az állomásnál.

VILLANYVILÁGÍTÁS!

GÖZFÜTÉS! — FÜRDŐK!

Tulajdonosok:

Serantoni és Fratelli Scattola.

idegenek figyelmébe!

A legelső rendű urí és női

divat-különlegességek

Fiumében kizárólag

Alpron Attilio

cégnél a Corsón kaphatók.

Naponta friss!

Naponta friss!

Az új

Huscsarnokban

a legjobb minőségű és naponta friss

Marha-, Borju- és Sertéshus kapható
meglepő olcsó árban.

Ne mulassza el megtekinteni és egy próbavásárlást tenni az új

HUSCSARNOKBAN

Piazza Ürmény 1. számú vásárcsarnok 24-26. számú rekesz.

Kívánatra házhoz is küldjük a húst!

Kitünő tisztelettel

REICH TESTVÉREK.

Lovranában

(Abbazia közvetlen közelében)

a „QUARNERO“ szállodát

és PENSIÓT

LATOGATJA MINDEN MAGYAR EMBER.

Tulajdonos: ZIPERA RUDOLF, az abbazia Jeanette szálló volt szakáosa.

Kitüntette a nagy korona-renddel a svéd király által.

Kitünő konyha. Elegánsan berendezett balkonos szobák
gyönyörű tengeri kilátással. Remek terras.

Mérsékelt árak. Fürdők a házban.

Családok részére nagy engedmény.

VELENCE

HOTEL MODERNE MANIN

TULAJDONOS ZACCHEO A. és TÁRSA.

A Márkustér közvetlen közelében minden kénye-
lemmel berendezett szobákkal, lifttel, fürdőekkel és remek
étteremmel.

A Kőbányai Polgári Serfőzde kiváló minőségű
söreinek kimérése.

A Velenczét látogató magyar közönség kedvenc
találkozó helye.

Déli és esti hangversenyek.

Női kalapok

Legújabb divatu modellek és formák.

Átalakítások a legizlésebb
kivitelben eszközölköttek.

Jutányos árak!

WEISZ FANNY

Via Andrassy 13. FIUME Via Andrassy 13.

Urános-kékitő pasztillák,

liszt, fűszer, hüvelyesek

és kókuszszir elarusítása.

Weisz Ignác

1. sz. régi vásárcsarnok.

Bors, fahéj és egyéb fűszerek
a vevő előtt daráltatnak le.

SERDOZ FRANCESCO

FIUME, Via del Fosso 2.

— Telefon sz. 303. —

Vaskereskedés.

Fémárak. - - -

Vasgerendák.

Nagy választék kályhák, tűzhelyek,
pénzszekrények, konyhaedényekben stb.

Cinematograf „EDISON“

Mozgófénykép-terem
VIA FIUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és legtökéletesebb ve-
títési szerkezettel.

Villanyosan szellőztetett s kényel-
mes ülésekkel berendezett nézőtér.

Állandó előadások d. u. 1/25-től
kezdve.

Állandó bérletjegyek is válthatók
a pénztárnál.

CRNKOVIĆ

szálloda, penzió és kávéház.
CIRKVENICA.

A fürdő közontján, közvetlen a tengerpart
mentén, a mólótól 2 pezcnyire.

Kitünő magyar és német konyha.

Kitüntette a német orvos kong-
resszus által.

Eredeti magyar és német fajborok va-
lamint Müncheni és- Pilseni sörök

Utazóknak és kirándulóknak kiváló
alkalmas hely.

Olcsó árak.

Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: CRNKOVIĆ JÓZSEF.

Bonbonniere Móve

Előkelő Mulató

Abbazia Bristol - szálló

Estenként nemzetközi varieté-
előadások kizárólag elsőrendű
művészi erők felléptetével.

Kitünő szellőztetés.

KURZ FRIGYES

szobafestő

czimfestő és mázó, —

Vicolo del Pino 9.

Elvállalok szoba- és díszlet-
festést, mázólat a legegyszerűbb
kivitelől a leggazdagabbig.

Fa-, bádóg-, vászon- és üveg-
címablak készítését a legmo-
dernebb kivitelben a legolcsóbb
árak mellett.

A n. é. közönség szives párt-
fogását kéri

híj. tisztelettel

KURZ FRIGYES

Vicolo del Pino 9. szám.

Rákóci vendéglő

Az új kivándorlási palotával szemben.

Valódi magyar konyha.

Ebéd és vacsora 20 forint.

Kényelmes hely társas kuglizók
részére. Gyönyörű kerthelyiség.

Tisztelettel

GULYÁS LÁSZLÓ, vendéglős.

Első és legjobb hírnevű óraüzlet

Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórák.

Genfi és Glashütte-féle

angol különlegességi

gyártmányok.

